

Tentdienst

25 juni 2017

m.m.v. c.m.v. 'Concordia'
ds. Tieneke van Lindenhuisen
'Landen van de wereld'

Psalm 19, 1-5

²De hemel verhaalt van Gods majesteit,
het uitspansel roemt het werk van zijn handen,
³de dag zegt het voort aan de dag die komt,
de nacht vertelt het door aan de volgende nacht.

⁴Toch wordt er niets gezegd, geen woord
gehoord, het is een spraak zonder klank.
⁵Over heel de aarde gaat hun stem,
tot aan het einde van de wereld hun taal.

Deuteronomium 27
Frysk

1Doe droech Mozes mei de âldsten fan Israel it folk op: Hâld it hiele gebod dat ik jimme hjoed opdraach, yn eare. 2De deis dat jimme oer de Jordaan gien binne nei it lân dat de Heare dyn God dy jout, dan moastst grutte stiennen oereinsette en dy mei kalk bestrike. 3Do moastst dêr alle wurden fan dizze wet op skriuwe asto oerstutsen bist om yn it lân te kommen dat de Heare dyn God dy jout, in lân dat oerrint fan molke en hunich, lykas de Heare, de God fan dyn foarfaars, dy tasein hat.

Nederlands

1Mozes droeg, samen met de oudsten van Israël, het volgende aan het volk op: 'Leef alle geboden na die ik u vandaag gegeven heb. 2En op de dag dat u de Jordaan oversteekt om het land binnen te gaan dat de HEER, uw God, u zal geven, moet u daar aan de overkant grote stenen oprichten. Nadat u daarop een kalklaag hebt aangebracht, 3moet u de wetten waarin ik u onderwezen heb erop schrijven. Dan mag u het land van melk en

honing, dat de HEER, de God van uw voorouders, u heeft beloofd, binnentrekken.

P R E E K

Lieve mensen,

Daar gaan we dan. Want ook de overdenking gaat over het thema van het dorpsfeest. Over een land dat door geen enkele straat gekozen is, namelijk het beloofde land, het land van melk en honing. We hebben het net gelezen uit het boek Deuteronomium. En de meesten van jullie – ik niet - hebben dat rijtje op school wel geleerd, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium.

Deuteronomium is het vijfde en laatste boek van wat de Tora genoemd wordt. En het staat vol verhalen over de meest centrale gebeurtenissen van het volk Israel, met Mozes in de hoofdrol. Verhalen over de uittocht uit Egypte, over de tocht door de woestijn, over het ontvangen van de woorden van God en over het binnengaan in dat land van melk en honing. Alsof het over ons zelf gaat... Sommigen noemen Deuteronomium de wetten maar zo strak hoeft het niet. Het zijn de Debariem in het Hebreeuws, de woorden, het is een vorm van onderwijs, van hoop en belofte.

Grotendeels gaan de woorden van Mozes over de herinnering aan Gods trouw in het verleden, over de oproep om trouw te zijn aan God en de belofte dat je leven daar rijker van wordt. Eén van de meest centrale zinnen in dit boek is: wanneer je het goede doet, dan zal jouw God je zegenen. En veel mensen denken dat dat reuze moeilijk is, maar dat is het dus niet. Mozes zelf geeft ons het antwoord daar op. Lees het thuis ook eens, Deuteronomium 30 vanaf vers 11 waar hij zegt:

(Naardense Bijbel)

Want dit gebod dat ik je heden gebied:
het is niet te wonderlijk voor je en niet te ver weg is het;

niet in de hemelen is het,- om te zeggen
'wie zal voor ons opklimmen ten hemel, het voor ons
halen en het ons doen horen, zodat wij het kunnen
doen?';

niet aan de overzijde van de zee is het,- om te zeggen
'wie zal voor ons oversteken naar de overzij van de zee,
het voor ons halen en het ons doen horen,
zodat wij het kunnen doen?';

nee, zeer dicht bij je is het woord: in je mond en in je
hart, om het te doen.

We staan dus met Mozes op de drempel van het land. Het
beloofde land, het land van melk en honing. Niemand
weet eigenlijk waarom het zo genoemd wordt maar je
kunt het wel bedenken. Want is er vrediger voedsel
denkbaar dan melk en honing? Ja, een kropje andijvie of
een aardbei uit je moestuin maar dat zijn geen dieren.
Melk en honing is het meest vreedzame voedsel dat er
bestaat denk ik. Want geen dier hoeft er voor te bloeden,
en geen leven hoeft er het leven voor te laten. Het is pure
genade, het wordt ons geschonken. Denk daar maar eens
aan als je weer een schepje honing in je thee doet.

Het land van melk en honing als dat rijke beeld van het
land van God. Dat betekent niet dat het ons zo maar aan
komt waaien. Het maken van melk en honing is een
enorm biologisch proces. Maar het belangrijkste is
misschien wel dat het producten zijn die de natuur ons
schenkt. Koeien, schapen en geiten die niet veel meer
hoeven te doen dan te grazen in de wei. En dan die bijen
die af en aan vliegen om nectar te verzamelen. En
natuurlijk vraagt dat om goede boeren en voldoende
bloemen, om de goede voorwaarden - maar het gaat om
dat biologische proces zelf. Het is er allemaal al.

En ze zien het land van verre al liggen. En Mozes geeft ze de opdracht om, als ze het land binnengaan, grote stenen op te richten die ze met kalk moeten bestrijken en daar de woorden op te schrijven die Mozes ze geleerd heeft. Daaruit kun je al opmerken dat het een soort ritueel is, een symbolische actie. Want met kalk schrijven is lang niet zo duurzaam als in de stenen graveren. De bedoeling is duidelijk: ze gaan het nieuwe land in maar niet zonder de woorden van Mozes. Dat zou nog wel eens de kern van dat beloofde land kunnen zijn. Dat je weet wat je moet doen en wat je niet moet doen. Mozes legt in vele verzen uit dat het het volk goed zal gaan wanneer ze zich houden aan de regels van de Tora, en in nog veel meer verzen ook hoe ze vervloekt zullen zijn, wanneer ze dat niet doen. Een land van melk en honing is dus een betrekkelijke zaak, het is niet zomaar een eigenschap van het land, of van een dorp, of een stad. De plek waar je woont is niet per definitie goed, maar het is er goed wonen, wanneer je het op de juiste manier bewoont. En geen haar beter, misschien wel slechter, dan welk ander land ook, wanneer je dat niet doet.

En dus is de vraag misschien wel: Hoe doe je dat, goed leven op de plek waar je woont? Hoe maak je van jouw plek het beloofde land. Want leven in dat beloofde land is wel aan voorwaarden gebonden. Als je de kalk op de stenen hebt gekalkt, wat schrijf je er dan op.

Margriet Burgers leest:
SPIEGELS VAN DE ZIEL
Kahlil Gibran
Goed en Kwaad

En een van de oudsten van de stad zei: Vertel ons over goed en kwaad.

En hij antwoordde:

Over het goede in jullie kan ik spreken, over het kwade echter niet, want wat is het kwade anders dan het goede dat wordt gekweld door zijn eigen honger en dorst? Als het goede hongert, zoekt het zijn voedsel zelfs in duistere spelonken en als het dorst, drinkt het zelfs van dode wateren.

*Je bent goed als je in harmonie bent met jezelf
Maar als je dat niet bent, ben je nog niet slecht.
Een verdeeld huis is nog geen rovershol, het is slechts een
verdeeld huis.*

*Een schip zonder roer mag dan doelloos ronddobberen
tussen gevaarlijke klippen, het hoeft nog niet te zinken.*

*Je bent goed als je ernaar streeft jezelf te geven, maar je
bent nog niet slecht als je uit bent op je eigen voordeel. Je
bent enkel een wortel die zich vastklampt aan de aarde en
zuigt aan haar borst.*

*Heeft de vrucht het recht tegen de wortel te zeggen:
'Wees als ik, rijp en vol, en geef steeds van je overvloed?'
Geven is voor de vrucht een behoefte, zoals ontvangen dat
is voor de wortel.*

*Je bent goed als je volkomen alert bent wanneer je praat.
Maar je bent nog niet slecht als je slaapt en je tong
doelloos stamelt. Zelfs taal die mank gaat, kan een
zwakke tong sterken.*

*Je bent goed als je vastberaden en zelfverzekerd op je doel
afstevent, Maar je bent nog niet slecht als je hinkend
herwaarts gaat. Zelfs wie hinkt, gaat niet achteruit.
Maar jullie, die vast en snel ter been bent, pas op dat je
niet ten overstaan van de kreupelen hinkt, in de waan dat
je daarmee goed doet.*

*Je bent goed op tal van manieren en als je niet goed bent,
ben je nog niet slecht, maar enkel traag en lui.
Jammer dat het hert de schildpad geen snelvoetigheid kan
bijbrengen!*

*Je goedheid ligt in je verlangen naar je reusachtige zelf en
dat verlangen sluimert in elk van jullie.
In sommigen van jullie is het echter een bergstroom, die
machtig naar zee bruist en de geheimen van de
heuvelhelling en de liederen van het woud met zich*

meevoert,

En in anderen is het een trage stroom, die zich verliest in vele bochten en langzaam voort kronkelt alvorens zij de kust bereikt.

Laat wie sterke verlangens koestert vooral niet tegen wie amper verlangens heeft zeggen: 'Waarom ben je zo langzaam en onzeker?'

Wie waarlijk goed is, vraagt niet aan wie naakt staat: 'Waar is je gewaad?' en aan wie dakloos is: 'Wat is er gebeurd met je huis?'

Het land van melk en honing. Een land aan voorwaarden gebonden. Wie waarlijk goed is vraagt niet aan wie naakt staat: Waar is je gewaad? En aan wie dakloos is: Wat is er gebeurd met je huis? Goed leven op de plek waar je woont is steeds opnieuw je stenen kalken, weten wat je bron is, weten dat je het leven van jouw God ontvangt maar ook door uit te leggen waarom je de dingen doet zoals je doet. Amen.